

GONIEC KRAKOWSKI

Ceny zasadniczo ogłoszeń: Za wiersz o wysokości 1 mm 22 mm szerokości (1 szpalt) po 36 groszy „marginowe” po złotych 9.— za 1 milimetr o jednej szpalcie (szerokość szpalty 45 milimetrów) Adres: „Goniec Krakowski”, Kraków, Wielopola 1, tel. 22061

Fol. VI.

Nr. 284.

Kraków, niedziela 3/poniedziałek 4 grudnia 1944 r.

Nie zamówione przez Redakcję rękopisy będą zwracane autorom jedynie przy dołączeniu porta zwrotnego. Prenumerata miesięczna 6.— zł., z odnośnikiem do domu 6.50 zł. W Rzeczy z dopłatą porta 7.50 zł. W Gem. Gab. tylko prenumerata przez sądy pocztowe. Konto czekowe: Warszawa 658.

„Exchange Telegraph” stwierdza:

Nowy rząd emigracyjny bez przyjaciół wśród aliantów.

Przed ustąpieniem Raczkiewicza.

Berno, 2 grudnia. Brytyjska agencja „Exchange Telegraph” donosi z Londynu: Liczne zapytania w dyplomatycznych kołach Londynu wykazały, że nowy polski rząd emigracyjny nie znajdzie w Londynie wielu przyjaciół. Nie czyni się z tego żadnej tajemnicy, że Moskwa nie będzie uważała nowego polskiego gabinetu za partnera, odpowiedniego do rokowań. Wprawdzie Londyn i Waszyngton uznają formalnie rząd Arciszewskiego, jednak wszystko wskazuje na to, że nie będzie on traktowany z większym szacunkiem, jak ostatnie jugosłowiańskie rządy emigracyjne Szubaczića, którego przedstawiciele byli na White Hall przyjmowani tylko zimno lub wogóle odprawiani. „Exchange Telegraph” w zakończeniu stwierdza, że dobrze poinformowani obserwatorzy wyrażają opinię, iż w rezultacie kryzys doprowadzi do ustąpienia Raczkiewicza.

Agencja Reuters:

Tylko chwilowe rozwiązanie.

Arciszewski przypomina o Karcie Atlantyckiej.

Sztokholm, 2 grudnia. Jak donosi agencja Reuters, w Londynie zaznacza się silne rozczarowanie z tego powodu, że politykom polskim nie udało się utworzyć rządu, w którym byłyby reprezentowane wszystkie grupy emigracyjne.

Prasa angielska widzi w nowym polskim rządzie emigracyjnym zdecydowanie krok wstecz w sprawie porozumienia sowiecko-polskiego. „Times” pisze, że jedynym, co dałoby się powiedzieć o przekształceniu rządu emigracyjnego z wyłączeniem Mikołajczyka i jego zwolenników jest to, że krok ten, nacechowany tak wielkimi „zapoznaniami obecnej realnej sytuacji i przyszłych konieczności” można jedynie uważać za „chwilowe rozwiązanie”. „T. zw. rząd”, który nie umiał dojść do porozumienia ze zwolennikami Mikołajczyka i który z drugiej strony odsunął na bok jedyną możliwą podstawę, na jakiej dałoby się prowadzić z powodzeniem rozmowy z Moskwą, według wszelkiego prawdopodobieństwa nie będzie mógł wyświadczyć wielu usług w sprawie polskiej. Jasnym jest, pisze dalej „Times”, że los Polski da się ukształtować tylko przy ścisłej współpracy i w sołuszu z Moskwą. Na nieszczęście większość polskich polityków w Londynie jest oddana ślepo zgubnej i osławionej tradycji, która doprowadziła do tego, że jedyny przywódca o pewnej indywidualności musiał ustąpić. „Obecne stanowisko samobójcze” przed czy później doprowadzi do tego, że odbudowa Polski wogóle nie będzie możliwa.

W związku z utworzeniem nowego polskiego rządu emigracyjnego w Londynie pisze dyplomatyczny korespondent agencji

Moskwa nie przestaje atakować emigrantów polskich.

Sztokholm, 2 grudnia. W związku z przekształceniem polskiego rządu emigracyjnego dziennik „Izwiestia” wystąpił z gwałtowną napaścią na Kwapińskiego i „kilku polskich emigrantów” w Londynie.

Prasa angielska — oświadcza dziennik — określiła już Kwapińskiego jako intryganta, który uważa Unję Sowiecką za wroga Nr. 1. W dalszym ciągu dziennik wskazuje na oświadczenie przewodniczącego lubelskiego komitetu Osóbki-Morawskiego, że naród polski wogóle nie interesuje się tem, kto zwycięży w sporach emigrantów polskich i oświadcza, że „plan reakcji polskiej sprzeciwia się zarówno interesom narodu polskiego jak i interesom wszystkich innych narodów milijonowej wolności”. Naród polski niezależnie od tego sporu o fotele ministerjalne postara się o „stworzenie niezależnej, demokratycznej Polski”.

Reuters, że Arciszewski przypomniał o drugiej tezie Karty Atlantyckiej, w myśl której nie ma się dokonywać żadnych zmian terytorjalnych, które nie są zgodne ze swobodnie wyrażonymi życzeniami odnośnych narodów. Jeżeli chodzi o sprawę polską, jak zauważa agencja Reuters, oznaczałoby to odrzucenie linii Curzona.

Porozumienie z Sowietami pod znakiem zapytania.

Ubolewanie prasy angielskiej.

Sztokholm, 2 grudnia. Konserwatywny dziennik angielski „Times” zamieścił w dn. 27 listopada artykuł wstępny, w którym komentuje ustąpienie Mikołajczyka.

W tym artykule „Times” pisze, że ustąpienie Mikołajczyka prawie zupełnie unicestwiło wszystkie nadzieje takiego uregulowania sprawy polskiej, jakie zarysowało się podczas wizyty Mikołajczyka w Moskwie w toku konferencji Churchilla i Edena z marszałkiem Stalinem. Niepowodzenie to musiało być dla polskiego męża stanu ciężkim osobistym rozczarowaniem jednak winy z tego powodu nie można składać wyłącznie na jego barki. Mikołajczyk wyczerpał swoją całą energię, aby doprowadzić do takiego rozwiązania sprawy, któreby „przyniosło los Polski oparcie na silnej podstawie ścisłego sołuszu i kompromisu z Rosją. Jego wysiłki pokrzyżowali i w końcu udaremniłi ci, którzy nie rozumieli, że takie uregulowanie było konieczne i że w tym celu koniecznym jest naprawienie kilku dawniejszych błędów oraz zrezygnowanie w przyszłości z niektórych błędnych ambicji. Przez swoje ustąpienie Mikołajczyk dokonał zdecydowanego kroku, przez który zrzucił z siebie wszelką dalszą odpowiedzialność za kurs. Jaki może jego autorów doprowadzić tylko do zguby”.

Następnie „Times” ostrzega Polaków przed — jak się wyraża — zgubną wiarą, panującą w pewnych kołach polskich, iż odroczenie załatwienia tej kwestji z Rosją mogłoby przynieść Polakom korzystniejsze warunki. Zdaje się, że takie mniemanie dało powód do działań lub raczej do bezczynności Polaków w Londynie w ciągu ostatnich dwóch lat. To przekonanie, że bezdługo porozumienie ze wszystkimi realnymi faktami a także wszystkim prawdziwym i faktycznym, mogła tylko „stworzyć” jedna „chwilowa” możliwość, którą nikt z tych osób, które się jej oddały, że zaniechała sobie rozważań o znaczeniu politycznym, a następnie wygrała te rozważania przeciwko Rosji. Nie potrzeba dodawać, że rząd brytyjski w żadnym wypadku nie popiera takich nadziei i zawsze udzielał tylko o-

Wstrzymano pochód bolszewików w Karpatach.

Po wyparci bolszewików z ich stanowiska bojowego na jednym ze wzgórz — wojska węgierskie zajmują zdobytą pozycję.

Wzmagają się opór przeciw bolszewizmowi.

Śledząc obecną sytuację, w jakiej znajduje się ekspansja bolszewizmu, można stwierdzić, że rozmach jego pochodu znacznie osłabł. Po wstąpieniu na Bałkany i po usadownieniu się w Finlandji napotkał na większe trudności, tak że od pewnego czasu zmuszony jest do dreptania na miejscu. Przyznał to sam Stalin w swym przemówieniu poświęconem 27 rocznicy rewolucji październikowej. Nie zaprzeczył, że przeciwne mu siły uszły w opór. Faktycznie walka z bolszewizmem weszła w

nową fazę. Nabrała ona nowych akcentów zastępujących na baczność uwagę. Cztery czynniki złożyły się na uszluszenie oporu przeciw bolszewizmowi, zatamując mu drogę do dalszego pochodu na zachód.

Najglówniejszym wśród nich jest niewątpliwie konsolidacja niemieckiego frontu obronnego na wschodzie. Na skutek tego faktu armje czerwone musiały zrezygnować z forsowania Wisły i uderzenia na rejon krakowski w jednym pociągnięciu. Silny wypad na Prusy Wschodnie utknął w improwizowanym systemie umocnień polowych urządzonych w szybkim tempie przez ludność cywilną. Uderzenie skierowane na południe, mianowicie na Węgry, napotkało od początku na silny opór, tak że zdobycie Budapesztu stało się iluzorycznym. Wysiłek podjęty w tym kierunku przez tak potężne siły, jak 60 dywizji strzeleckich i kilka korpusów pancernych spełnił na niczym. Zdobycie stolicy Węgier nie zobaczą, chyba tylko jako jeńcy.

Poza konsolidacją oporu niemieckiego na powstrzymanie pochodu bolszewickiego na wschodzie przyczyniły się również piętrzące się coraz wyżej trudności pozarfrontowe, z pośród których na pierwszy plan wysuwa się kwestja dowozowa. Nie małą wagę odgrywa tu również działalność antybolszewickiego ruchu partyzanckiego, który nabrał większych rozmiarów, niż się nam to wydaje. W każdym bądź razie bolszewicy odczuwają cięższe czynniki odległości na ich operacjach militarnych. Daje się o to we znaki tem bardziej, że Sowieci weszli w stadium poważnego wyczerpania materje-

Niemieckie działo szturmowe posuwa się po drodze, prowadzącej przez przełęcz karpaccą.

